



Setesdal Austhei
Villreinlag



AVSKYTINGSPLAN

SETESDAL AUSTHEI 2022



Foto: Svein Ekre

AVSKYTINGSPLAN SETESDAL AUSTHEI 2022

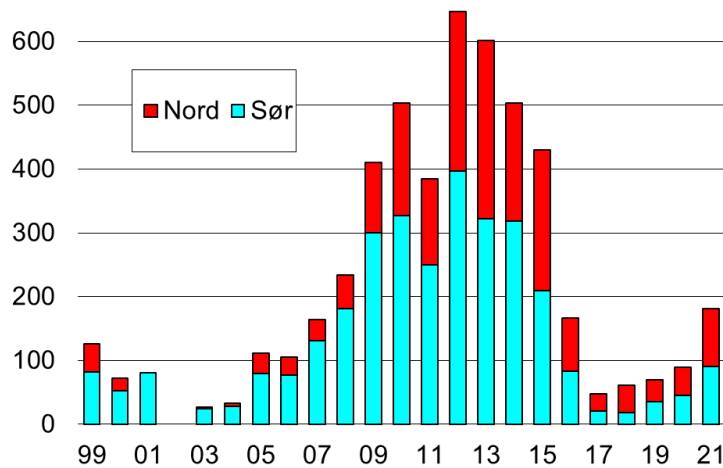
Innledning

Årets avskytingsplan har framkommet som et resultat av diskusjonene om bestandsstatus, mål og virkemidler. Målene i bestandsplanen ligger selvfølgelig i bunnen, men det er også forsøkt å ta hensyn til de signaler som er kommet fra rettighetshavere og andre med interesser i villreinforvaltningen. Prosessen er gjennomført som et samarbeid mellom Jerstad Viltforvaltning og styret i SAVL.

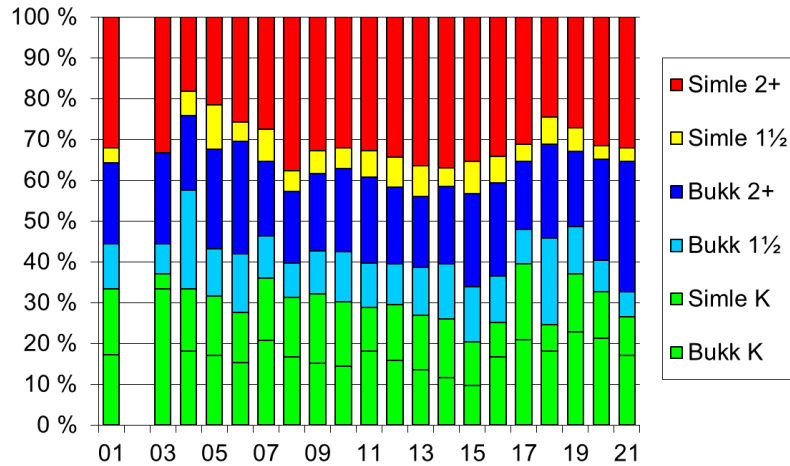
Høsten 2020 ble det dokumentert et tilfelle av CWD (skrantesjuka) hos en voksen bukk på Hardangervida. Dermed har sykdommen kommet et betydelig steg nærmere Setesdal Austhei etter at hele stammen i sone 2 i Nordfjella tidligere ble fjernet pga CWD. Etter dette har det fra Miljødirektoratet blitt bedt om at storbukkekandelen i Setesdalområdene blir redusert. Det er storbukkene som er mest utsatt for smitte og det er også disse som har størst muligheter for å komme i kontakt med dyr fra andre områder. Vi gikk derfor i 2021 bort fra delmålet i bestandsplanen om å ha en høy storbukkekandel. Heldigvis ble det ikke registrert noen positive tilfeller av CWD høsten 2021 i noen villreinområder. Men faren for spredning er enda ikke over og det har også i år kommet klare henstillinger fra Miljødirektoratet om å holde en lav bukkeandel og et lavt bestandsnivå.

Avskyting

I 2021 ble det totalt felt 182 dyr. Dette tilsvarer 83 % av fellingsmålet. Dette er noe høyere enn året før hvor andelen var 74 %.



Figur 1. Felte dyr i Setesdal Austhei fordelt på nord og sør. Vi gjør oppmerksom på at Valle inngår i «sørområdet» i denne oversikten.



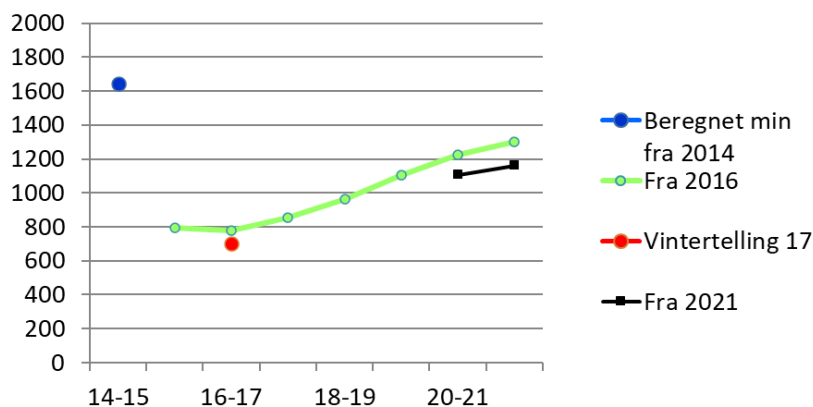
Figur 2. Fordelingen av ulike kategorier dyr felt i perioden 2001-2021.

Figur 2 viser at det over en lang periode har vært en relativt stabil fordeling blant de felte dyrene. De siste årene har det imidlertid variert en del. Disse årene har vi felt svært få dyr og dermed slår tilfeldighetene ut i mye større grad. Den økte andelen fridyrkort i 2021 resulterte i både økt antall og økt andel voksen bukk i uttaket.

Bestandsstørrelse

På grunn av områdets størrelse, skogdekke og topografi er det svært vanskelig å få nøyaktige tall for bestandsstørrelsen i Setesdal Austhei. De siste årene har vi imidlertid vært heldige og fått flere relativt gode tellinger.

Figur 3 nedenfor viser imidlertid at ulike tellinger fra de siste årene har gitt svært forskjellige resultater.

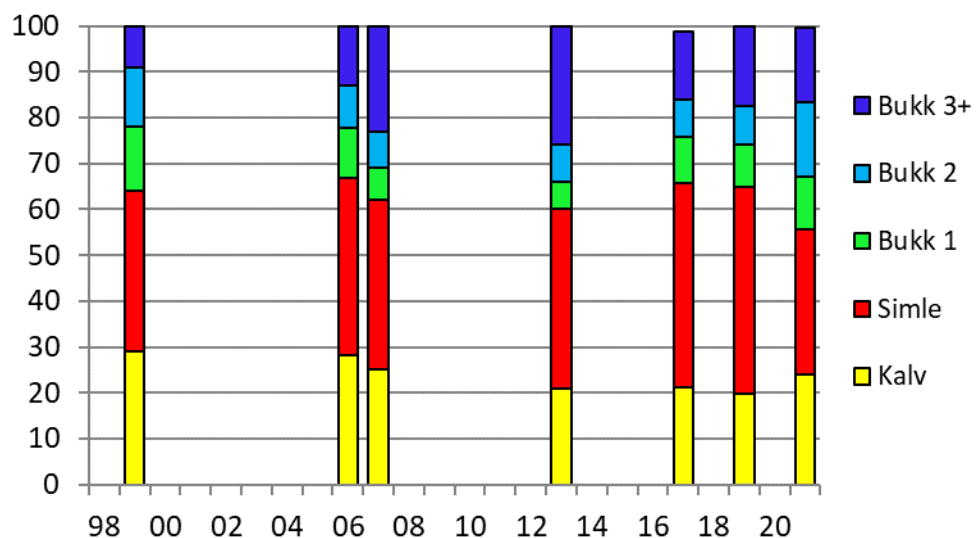


Figur 3. Bestandsstørrelse beregnet ut fra tellinger i perioden 2014-2021.

Begge de to siste vintertellingene og kalvetellingen sommeren 2016 har gitt som resultat at bestanden vinteren 2016-17 var 700-800 dyr. Dette betyr at ca halvparten av dyrene fra 2014 forsvant i løpet av ett par år. Etter at tre ulike tellinger har vist omtrent samme lave bestandsnivå har vi valgt å legge det lave bestandsnivået til grunn. Ved å videreføre

beregningen til denne vinteren skulle vi ha ca 1200 dyr. Vi har også hatt brukbare kalvetellinger i 2020 og 2021. Begge disse gir lavere bestandstall og lavest i 2020. Kalvetellingen sist sommer viser at vi i dag har en bestand på snaut 1200 dyr. Dette er også den nyeste tellingen og vi legger derfor denne til grunn. Figuren viser at avskytingen i 2021 trolig resulterte i en svak bestandsvekst.

Bestandsmålet er ca 1500 vinterdyr. For holde bestanden under dette velger vi å opprettholde fellingsmålet på 200 dyr. Ved strukturtellingen i høst ble det funnet 17% storbukk. Dette er på samme nivå som ble funnet i 2017 og 2019. De andre kategoriene avviker imidlertid betydelig fra de forrige tellingene. F.eks er andelen toårige bukker dobbel så stor som på de to forrige tellingene. Tilsvarende er andelen simle bare to tredjedeler av det den var på de forrige tellingene (30% mot tidligere 45%). Samlet tyder dette på at vi ikke skal legge for avgjørende vekt på denne tellingen.



Figur 4. Strukturtellinger for Setesdal Austhei

Forutsetninger

Ved utarbeidelse av årets avskytingsplan for Setesdal Austhei villreinområde er følgende hovedpunkter lagt til grunn:

- Det legges til grunn at bestanden denne vinteren er ca 1200 dyr.
- Ut fra tellinger og beregninger legges det til grunn at det blir en produksjon i 2022 på ca 350 kalver.
- Det antas at jaktuttaket i 2022 vil ta ut omtrent 50% av tilveksten.
- Det legges til grunn at storbukkandelen er noe under målsettingen på 20%.
- Pga situasjonen med CWD må imidlertid denne andelen reduseres videre.
- Kortfordelingen holdes lik i hele villreinområdet og holdes uendret fra året før.
- For å unngå en del «ubrukelige» kort i sør deles villreinområdet i nord og sør.
- Minstearialet settes til 2,0 km² i nordområdet, mens det i sør settes til 4,0 km².
- Forventet felling settes til 30 % i nord og 5 % i sør.
- For å oppnå avskytingsmålet på ca. 200 dyr, har ein valgt å legge heile Valle kommune inn i sone 1

Avskytingsplanen

Ved et minsteareal på 2 km² i nord og 4,0 km² blir det en total kvote på 900 kort. Dette gir en forventet felling på ca 200 dyr totalt i hele villreinområdet. Styremedlemmene i villreinlaget har tatt initiativ for å få øket samjakt i sine respektive områder. Dette krever imidlertid en modning blant rettighetshaverne og det er ulik tilnærming til dette i ulike områder. Det er imidlertid håp om at det vil bli noe økt samjakt framover.

Kortfordelingen settes som følger: 25% frie dyr, 30% simle, 10% simle/ungdyr og 35% kalv. Dette er uendret fra året før.

Forventet bestandsstørrelse neste år vil med denne planen trolig være et hundretall høyere enn dagens bestandsstørrelse.

Avskytingsplan Setesdal Austhei						
2022						
Kortfordeling:			Frie dyr:	25 %		
			Simle:	30 %		
			Simle/ungdyr:	10 %		
			Kalv:	35 %		
Sone 1		Tellende areal	Minsteareal km2			
Bykle		266280	2,0			
Tokke		337650				
Vinje		174950		Forventet	Forventet	
Valle		424750	Kvote sone 1	fellings-%	felling	
1203,6 km ²		1203630	602	30	181	
			Minsteareal km2			
Sone 2			4,0			
Fyresdal		642000				
Åmli		156000		Forventet	Forventet	
Bygland		395900	Kvote sone 2	fellings-%	felling	
1193,9 km ²		1193900	298	5	15	
Setesdal Austhei						
totalt						
		Tell.				
		areal	Totalt		Sum	
2397,53 km ²		2397530	900		195	